

Gruppearbeid på biblioteksjefmøtet 15 -16. november 2017

Innspill fra gruppene under hver oppgave.

Mål

Utvikle folkebibliotekene som læringsarena og kunnskapsaktør tilpasset lokalsamfunnet slik at alle innbyggerne i fylket får tilgang til likeverdige tjenester.

Prosjektbeskrivelse

I prosjektet skal man finne fram til ei organisering av kunnskapsfeltet som kan gjøre folkebibliotekene mest mulig relevante for sitt lokalsamfunn. Det vil innebære utvikling av tjenester som støtter uformell og formell kompetanseheving hos bibliotekbrukerne. Kompetansearbeid for å heve kompetansen i bibliotekene vil være en sentral del av prosjektet. Det skal også arbeides med samlingsutvikling i løpet av prosjektperioden. Deltakerne i prosjektet er alle folkebibliotekene i fylket, fylkesbiblioteket og universitetsbiblioteket.

1. Kompetanseheving og spesialisering

Grunnleggende i dette prosjektet er kompetanseheving av alle involverte. Kompetanse er ei forutsetning for å kunne yte god bibliotekteneste til brukerne. Nivået på kompetanse i de forskjellige bibliotekene er avgjørende for hvilket tjenestenivå bibliotekene kan tilby, og det er derfor aktuelt å se på spesialisering av oppgaver. Hvor grensen går mellom bibliotekenes kompetansenivå skal man finne ut i prosjektperioden.

- Vil det være fornuftig å differensiere tjenestenivåene mellom bibliotekene?
- Vil det være problemer knytt til slik organisering og i tilfelle hvilke?
- Vil det være fordeler knytt til ei slik organisering og i tilfelle hvilke?
- Hvilke tjenester er det ønskelig at universitetsbiblioteket leverer?
- Hvilke type tjenester er det ønskelig at fylkesbiblioteket lever?

Innspill fra gruppene:

Fornuftig å differensiere tjenestenivåene

2. Basisnivå av kunnskap

Samtlige prosjektdeltakere skal ha et basisnivå av kunnskap og ferdigheter som skal tilegnes gjennom seminarer og egeninnsats. Et felles kunnskapsgrunnlag er ei forutsetning for å kunne gå videre med undersøkelser, utprøving og til slutt organisering av læringsarenaen og kunnskapsaktøren i lokalsamfunnene. Ved å legge til rette for felles basiskunnskap vil det også bli lettere å komme fram til felles rutiner og hvilke tjenestenivå innafor kunnskapsfeltet de ulike bibliotekene kan tilby.

- Fordeler og ulemper ved å legge til rette for felles basiskunnskap?
- Hvordan er viljen til å gjennomføre et program som sørger for basiskunnskap?

Innspill fra gruppene:

Med differensiering av tjenestenivåene – blir kompetansen borte hos noen bibliotek?

Fordeler, ingen ulemper med differensiering. Ønsker minimumsstandarder. Ja, vi har gjennomføringsvilje, men det må løftes til høyere nivå i kommunen, for vi trenger flere ressurser.

Biblioteket må inn i kommunenes rekrutteringsplaner, som en del av resten av kommunen. Kompetanseheving av egne ansatte.

Kommentar fra Birgit: Vi må se ressursproblematikken i sammenheng med plan og planarbeid og bibliotekets kunnskapsmandat

3. Flere nivåer av kompetanseheving

I prosjektet skal det være flere nivåer av kompetanseheving. Nivå en er basiskunnskapen alle skal ha. Med denne bakgrunnen skal alle bibliotekene kunne tilby brukerne kurs i å finne fram i det bibliotekene har av fagressurser, gjelder også de digitale ressursene. På dette nivået skal også bibliotekene kunne legge til rette for foredrag og samtaler om faglige tema, enten alene, i samarbeid med institusjoner og organisasjoner i lokalmiljøet eller sammen med andre bibliotek. Nivå to er kompetanseheving for dem som skal kunne dybdesøk og informasjonshenting. Nivå tre bibliotekjenester som skal støtte formell kompetanseheving på høyere nivå; det vil si studentveiledning på høgskole- og universitetsnivå.

- Ta stilling til teksten over – er det en måte å organisere arbeidet på?
- Hva er det alle må kunne?

Innspill fra gruppene:

Er knytta mot punkt 1: Kompetanseheving og spesialisering: Hvor langt skal folkebibliotekets ansvar gå? Alle skal med på nivå 1. Og på nivå 2. Er nivå 3 folkebibliotekets ansvar? Studentveiledning er ikke folkebibliotekenes ansvar. Fylkesbibliotekets ansvar ligger på nivå 2.

Hva kan vi få fra UB?

Studentene er ivaretatt.

4. Felles rutiner

Gjennom prosjektet skal man komme fram til felles rutiner. Det må avklares hvilke fellesrutiner bibliotekene skal ha. Her kan prosjektet dra nytte av arbeid og erfaringer som er gjort i fylket.

- Hvilke fordeler er det med fellesrutiner?

Innspill fra gruppene:

Ønsker å ha god dialog med UB. Godt og formalisert samarbeid vil være verdifullt. UB er også de ansatte i folkebibliotekene sin kompetanseleverandør (ikke bare til sluttbruker/student). UB må bistå med pensumslister.

Kommentar fra Mariann Løkse: Det kommer et elektronisk pensumslistesystem fra 2018

5. Uformell kompetanse og formell kompetanse

Biblioteket som kunnskapsaktør skal støtte utvikling av både uformell kompetanse og formell kompetanse. Det innebærer at man i prosjektet må definere hva som kjennetegner disse to kompetansene. Definisjonene vil bidra til at man ved det enkelte bibliotek lettere kan se hvilke områder bibliotekets tjenester bør rette seg mot.

Det vil også være nødvendig å se på hvilke nivåer av formell kompetanse som kan støttes.

- Definer formell og uformell kompetanse

Innspill fra gruppene:

Fylkesbibliotekets kurs og medieressurser tilbys likt for alle folkebibliotekene.

6. Organisering av tilbudet og tjenestenivå

I prosjektperioden skal det avklares hvilke bibliotek som kan og skal gjøre hva. De menneskelige ressursene er avgjørende for hvilke tjenestenivå bibliotekene kan tilby. Kan man ha de samme forventningene til tjenestenivå fra et bibliotek med mindre enn et årsverk som et større bibliotek?

- Hvordan kan man gi likeverdige tjenester til publikum?
- Vil spesialisering og fordeling av oppgaver være nødvendig for å kunne gi et best mulig fagbibliotektilbud til alle? Gi en begrunnelse.

7. Ressurssenter

Noen få bibliotek kan etter prosjektavslutning få status som ressurscenter. Harstad og Tromsø kan vil på grunn av deres geografiske nærhet til universitetsbiblioteket få en annen rolle enn de øvrige folkebibliotekene i fylket.

- Hvilke kriterier må legges til grunn for at et bibliotek kan bli ressurscenter?
- Hva skiller bibliotekene i Harstad og Tromsø fra de øvrige?

Kommentar fra gruppene om UB's digitale ressurser: studentene vil ha papirbøker og – artikler. Vi må sette foten ned når det gjelder mengden fjernlån. Mange låner på UB og leverer på folkebiblioteket. Fjernlån og retur gir økte portoutgifter.

Kommentar fra Birgit: Tromsø bibliotek og byarkiv og UB må ha lik policy overfor Tromsøs innbyggere.

«Kunnskap åpner opp. Fag snevrer inn» ble foreslått som navn for prosjektet.